

November 1-jével elstartolt az új Nemzeti Importrendszer

Az Unió Vámkódex, amelynek rendelkezését már 2016. május 1-jétől alkalmazzuk meghatározza, hogy a vámhatóságok között, illetve a gazdálkodók és a vámhatóságok között minden információcserének és az adatok tárolásának is elektronikus adatfeldolgozással kell történie. Ez a rendelkezés képezi az alapját egy korszerű digitális vámügyi környezet megvalósításának.

Az Unió Vámkódexhez kapcsolódó Munkaprogramban található az egyes elektronikus rendszerek ismertetése és azok bevezetésének előirányozott időpontja. Itt szerepel a minden bizonnyal a legnagyobb jelentőséggel bíró váminformatikai rendszer, a nemzeti importrendszer korszerűsítésének követelménye is. A Munkaprogramban meghatározott, majd az Európai Bizottság által biztosított határidőn belül a tagállamoknak be kell vezetniük az új nemzeti importrendszert. Magyarországon ez a pillanat 2023. november 1-jével érkezett el, amikor is a NAV elindította az eddigi importrendszert felváltó sajátfejlesztésű új eVám AIS rendszert. Nagyon fontos kihangsúlyozni, hogy a gazdálkodóknak ütemezetten 2023. november 30-ig kell áttérniük az új rendszer alkalmazására. A gazdálkodók által használt vámprogramokat fejlesztő szoftverházak feladata, hogy november hónapra betervezzék a gazdálkodó átállásának az időpontját. Ettől az időponttól már csak az eVám AIS rendszerbe lehet indítványozni az import vámeljárásokat. Itt érdemes kiemelni, hogy az új nemzeti importrendszer használata kiterjed valamennyi behozatali irányú vámeljárásra, így a szabad forgalomba bocsátás mellett, a vámraktározásra, az ideiglenes behozatalra, az aktív feldolgozásra, mind normál, mind egyszerűsített eljárásban.

Ha a főbb változásokat nézzük, mindjárt szembetűnik, hogy a feltüntetendő adatok köre és formátuma megváltozott. Az eddigi jól ismert árunyilatkozat forma (közismert nevén EV) megszűnt, helyette az eVám AIS-ban már adatkészleteket kell használni, és itt már nem rovatszámok, hanem 10 számjegyű adatelemek jelölik az egyes feltüntetendő adatok körét, amely a jogszabályi követelményekre tekintettel tovább bővült. Talán a legjelentősebb változás, amelyre a Ghibli Kft külön is felhívta ügyfelei figyelmét, hogy határozatot csak abban az esetben hoz a NAV az eVám AIS rendszerben, ha valamilyen fizetési kötelezettséget keletkezik. Így csak akkor készül határozat – amely már tételes mellékletet nem tartalmaz – ha az adott import vámeljárás vám, jövedéki adó vagy áfa fizetési kötelezettség előírásával jár. Ebből adódó, sokakat érintő változás, hogy önadózás esetén, ha nem merül fel vám fizetési kötelezettség nem születik határozat. A NAV ebben az esetben az eVám AIS által küldött áruátengedési üzenetben – amely legtöbb esetben az utolsó üzenet – tájékoztatja a nyilatkozattevő ügyfeleket az önadózás keretében fizetendő áfa összegéről. Az előbbieken alapján felmerülő kérdés, hogy árunyilatkozat és határozat hiányában például a gazdálkodó, hogyan tudja ellenőrizni, hogy az általa megbízott vámjogi képviselő a helyes adatokkal végezte el a vámkezelést. Ebben nyújt segítséget a szoftverházak által kialakított „import áruátengedési okmány”, amely a vámkezelés adatait tartalmazza. Fontos kihangsúlyozni, hogy ez egy a szoftverházak által önként vállalt segítség eredménye és nem egy NAV dokumentum, hiszen ilyen okmány előállítására nincs jogszabályi kötelezettség. Az önadózás keretében megfizetendő áfa összegéről – bár ezt az előbbieken említett import áruátengedési okmány is tartalmazza – a NAV által küldött áruátengedési üzenet ad pontos tájékoztatást.

A NAV több fórumon is jelezte, hogy figyelemmel arra, hogy az eVám AIS bevezetése komoly változást jelent az ügyfelek számára, a kezdeti időszakban a tévedésen alapuló hibás adatelemek beküldése miatt nem fog szankciót alkalmazni.

Dr. Sábán Zsolt

vámszakmai igazgatóhelyettes

Ghibli Szállítmányozási Kft.